V oblasti občanskoprávní budou podle práva EU pokračovat probíhající řízení a řízení zahájená před koncem přechodného období. Portál e-Justice bude na základě vzájemné dohody se Spojeným královstvím uchovávat příslušné informace týkající se Spojeného království do konce roku 2024.

Vnitrostátní obecné soudy

Anglie a Wales

Tato stránka obsahuje informace o obecných soudech v Anglii a Walesu.

Soudy obecné – úvod

Organizace různých soudů v Anglii a Walesu je následující. Více informací najdete na internetových stránkách Soudní služby Jejího Veličenstva (Her Majesty's Courts Service), která zajišťuje správu a podporu všech soudů kromě Nejvyššího soudu.

Nejvyšší soud

Dne 1. října 2009 převzal **Nejvyšší soud Spojeného království (Supreme Court of the United Kingdom)** jurisdikci Odvolacího výboru Sněmovny lordů (Appellate Committee of the House of Lords). Dále převzal jemu postoupené funkce Soudního výboru královské Soukromé rady (Judicial Committee of the Privy Council, nejvyšší odvolací soud pro několik nezávislých zemí Britského společenství, britských zámořských území a držav Britského království).

Nejvyšší soud je **konečným odvolacím soudem** ve Spojeném království jak pro trestní, tak pro civilní věci, i když u skotských trestních věcí není možné podat opravný prostředek k Nejvyššímu soudu. Přípustnost podání opravného prostředku k Nejvyššímu soudu bude zpravidla přiznána pouze tehdy, pokud věc vykazuje právní otázky veřejného zájmu.

Odvolací soud (Court of Appeal)

Odvolací soud je rozdělen na trestní a civilní úseky a zpravidla zasedá v Londýně.

Trestní úsek (Criminal Division), kterému předsedá **lord nejvyšší soudce** (Lord Chief Justice), projednává odvolání proti trestům a rozsudkům od osob uznaných vinnými, anebo odsouzených Korunním soudem (Crown Court). Trestní úsek odvolacího soudu má pravomoc zrušit nebo potvrdit odsuzující rozsudek, nařídit obnovu řízení a u odvolání proti trestu změnit výši trestu (ale nezvyšovat ho). Nicméně v případě, že nejvyšší státní zástupce (Attorney General) podává opravný prostředek odvolacímu soudu, má soud pravomoc zvýšit trest vyměřený v rozsudku, pokud ho považuje za příliš mírný.

Soud má širší soudní pravomoc vyslechnout odvolání *ad hoc*, jako například odvolání týkající se přístupu veřejnosti k informacím, odvolání proti soudním rozhodnutím o trestním stíhání, vydaným protiprávně, a různá odvolání na základě ustanovení trestního zákona z roku 2002 (Proceeds of Crime Act 2002). Navíc se soud zabývá odvoláními proti rozhodnutím válečného soudu (Court Martial).

V trestním úseku odvolacího soudu obvykle zasedají společně tři soudci v senátu, ale soud vydává pouze jedno jediné rozhodnutí (názor většiny).

V čele **civilního úseku** odvolacího soudu stojí **předseda** (Master of the Rolls). Soud projednává odvolání většinou proti rozhodnutím Vrchního soudu (včetně kancléřského oddělení, oddělení královniny lavice a rodinného oddělení – Chancery, Queens Bench a Family Division) a dále proti rozhodnutím soudů jednotlivých hrabství Anglie a Walesu a určitých tribunálů. Tři lordi soudci (Lord Justices) obvykle zasedají společně a tvoří senát. Při svém rozhodování mohou soudci nařídit cokoliv, o čemž rozhodnou, že mělo být učiněno soudem, který ve věci rozhodoval. V některých případech dochází k nařízení obnovy řízení.

U odvolacího soudu jsou svědci slyšeni pouze zřídka. Rozhodnutí se obvykle zakládá na podkladech a zápisech z předchozích jednání a argumentech právníků, kteří vystupují za strany sporu.

Vrchní soud

Vrchní soud sídlí v Londýně, i když soudní případy mohou být projednávány v jiných částech Anglie a Walesu. Vrchní soud může projednávat téměř veškeré civilní žaloby – i když v praxi projednává většinou rozsáhlejší nebo složitější případy. Soud je organizován ve třech úsecích:

Oddělení královniny lavice (Queen's Bench Division) je nejrozsáhlejším ze všech tří úseků a zabývá se širokým spektrem občanskoprávních případů. Ty zahrnují žaloby o náhradu škody vzniklou porušením smluvních povinností, občanskoprávní delikty, veřejné pomluvy a hanobení, dále obchodní spory, spory v oblasti technologií a konstrukce a námořní případy (občanskoprávní žaloby týkající se lodí, jako jejich srážky, škody na nákladu a záchrana).

Kancléřské oddělení (Chancery Division) se zaměřuje zvláště na majetkové záležitosti, včetně správy pozůstalostí, na výklad závětí, na patenty a práva duševního vlastnictví, úpadek a platební neschopnost a dále na spory týkající se obchodních společností a sdružení.

Rodinné oddělení (Family Division) se zabývá nejsložitějšími rozvodovými řízeními a s tím souvisejícími finančními a manželskými záležitostmi. Zabývá se případy souvisejícími s péčí o dítě (zvláště pak rozhodování o svěření do péče, o adopci a únosech dětí), dále těmi případy, které jsou projednávány u Soudu pro ochranu osob (Court of Protection), a případy v souvislosti se zdravotní péčí o děti v rámci vlastní jurisdikce soudu.

Správní soud (Administrative Court)

Práce správního soudu je rozmanitá, spadá do ní **soudní pravomoc v oblasti správního práva** Anglie a Walesu stejně jako **dozorová soudní pravomoc** nad nižšími soudy a tribunály.

Pod dozorovou soudní pravomoc hlavně ve formě **soudního přezkumu** spadají osoby nebo orgány vykonávající pravomoc veřejných činitelů. Účelem soudního přezkumu je potvrdit, zda rozhodnutí orgánů nebo jednotlivců s pravomocí veřejného činitele jsou řádná a učiněná v souladu s platným právem a nepřesahují rámec pravomoci jim svěřené zákonodárným sborem.

Mezi další záležitosti, jimiž se zabývá správní soud, patří celá řada **zákonných odvolání a návrhů**, např.:

právo napadnout rozhodnutí ministerstev, orgánů místní samosprávy, tribunálů, které vyplývá z některých zákonů,
návrh podle zákona o státní příslušnosti, imigraci a udělování azylu 2002 (Nationality, Immigration and Asylum Act 2002),
odvolání proti určitým rozhodnutím magistrátních soudů a Korunního soudu,
návrh ve věci soudního příkazu k předvedení osoby k soudu (habeas corpus),
návrh ve věci soudního příkazu pro pohrdání soudem,
návrh ve věci stran vyvolávajících časté soudní spory („věčných kverulantů“),
návrh ve věci zákona o úředním ohledání mrtvol 1988 (Coroners Act 1988),

různé návrhy ve věci zákonů o prevenci proti terorismu, o výnosech z trestné činnosti, z nezákonného obchodování drogami a trestního zákona (Prevention of Terrorism, Proceeds of Crime, Drugs Trafficking a Criminal Justice Acts).
V roce 2009 byly otevřeny regionální soudní kanceláře správního soudu v Birminghamu, Cardiffu, Leedsu a Manchesteru, a tím bylo umožněno navrhovatelům předkládat některé druhy návrhů v regionu, k němuž mají užší vztah. Další regionální soudní kancelář byla otevřena v listopadu 2012 v Bristolu.

Divizní soudy (Divisional courts)

Některé **opravné prostředky proti rozhodnutím nižších soudů** jsou projednávány divizními soudy Vrchního soudu (tj. soud složený z minimálně dvou soudců). Opravné prostředky proti rozhodnutím soudů hrabství, při respektování jurisdikce kancléřského oddělení a oddělení královniny lavice, jsou projednávány na příslušných divizních soudech.
Divizní soudy oddělení královniny lavice projednávají, kromě jiného, odvolání proti právním názorům magistrátních soudů a Korunního soudu (kromě případů, kdy se Korunní soud zabývá záležitostí spojenou s obžalobou).
Divizní soud rodinného oddělení projednává odvolání proti rozhodnutím o rodinných věcech, která přijaly magistrátní soudy.

Soudy hrabství (County courts)

Soudy hrabství projednávají většinu **občanskoprávních věcí** v Anglii a Walesu. Jednoduše řečeno, méně složité občanskoprávní spory jsou projednávány před soudy jednotlivých hrabství, zatímco složitější spory u Vrchního soudu. Největší počet věcí projednávaných na soudech hrabství se vztahuje k peněžitým pohledávkám. Nicméně na soudech hrabství jsou projednávány i případy majetkových převodů (např. když je přerušeno splácení hypotéky), ublížení na těle nebo žaloby pro nedbalostní činy a konkurzní řízení. Některé soudy hrabství rovněž působí jako místní soudní kanceláře (District Registries) Vrchního soudu a mohou vyřizovat věci spadající do jeho příslušnosti. Kromě toho mají některé z nich specializovanou soudní pravomoc a mohou projednávat méně složité věci, které by jinak příslušely Vrchnímu soudu.
Žaloby na peněžité plnění nebo náhrady škody nižší než 5000 GBP jsou většinou rozhodovány ve **zvláštních řízeních o drobných nárocích**. Tato řízení jsou koncipována tak, aby zajistila levný a neformální způsob řešení sporu bez nutnosti obracet se na právníka. V těchto případech soudce může přijmout roli vyšetřovatele a pomoci oběma stranám sporu, tedy žalobci i žalovanému, objasnit jim jejich případ. Soudy hrabství také nabízejí přímou službu mediace v sídle soudu, i když jsou k dispozici i externí mediátoři pro případ dalších sporů.
Soudy hrabství se zabývají i **záležitostmi rodinného práva**, mezi něž patří rozvody, případy související s dětmi, jako např. trvalé bydliště, péče o dítě a adopce. Některé rodinné případy jsou složité a vyžadují projednání na Vrchním soudu. V centrálním Londýně veškeré rodinné záležitosti řeší hlavní rejstřík rodinného oddělení, a ne místní soud hrabství. Rodinnou mediaci poskytuje Soudní poradna a služba podpory pro dítě a rodinu (Children and Family Court Advisory and Support Service – CAFCASS).

Korunní soud (Crown Court)

Korunní soud je soudem s celostátní působností a sídlí v různých centrech v Anglii a Walesu. Zabývá se všemi **závažnými trestními případy**, které k němu byly postoupeny z nižších soudů. Případy, které jsou předmětem trestního řízení, se projednávají před soudcem a porotou složenou z 12 členů z řad veřejnosti.
Někdy je porota nutná i v občanskoprávních věcech (jako např. v případě veřejné pomluvy, žaloby proti policii pro bezdůvodné trestní stíhání), i když k tomu nedochází často. Pokud ano, proces se koná na Vrchním soudu nebo na soudu hrabství. Korunní soud působí také jako odvolací soud v případech projednávaných nižšími soudci na magistrátních soudech.

Magistrátní soudy (Magistrates' courts)

Magistrátní soudy se většinou zabývají **trestními případy**; většina trestných činů se projednává na magistrátních soudech. Vážnější trestné činy se postupují Korunnímu soudu, kde probíhá trestní řízení. Tyto soudy se zabývají také **některými civilními věcmi**, včetně záležitostí rodinného práva, vymáhání některých typů peněžitých pohledávek, např. obecní daně, a vydávání koncesí (např. oprávnění k prodeji alkoholických nápojů), porušování podmínek koncesí nebo soudních příkazů, sázkami a hrami atd.
Většinu případů u magistrátních soudů projednávají **laičtí soudci** (také nazývaní smírčí soudci). Laičtí soudci nemají právní vzdělání. Obvykle zasedají v trojicích a v právních záležitostech jim radí právně vzdělaní úředníci. Složitější případy, které se dostávají před magistrátní soudy, projednávají profesionální soudci z povolání, známí jako okresní soudci (magistrátních soudů), kteří pracují u soudu na plný úvazek. Zástupci okresních soudců (magistrátních soudů) pracují na částečný úvazek.
Magistrátní soudy mají pravomoc udělovat peněžité tresty a tresty odnětí svobody (na omezenou dobu) na ty, kteří byli odsouzeni ze spáchání trestných činů, proto se některé případy předávají Korunnímu soudu pro vynesení rozsudku.
Některé magistrátní soudy jsou zřízeny jako soudy pro mladistvé (Youth courts) nebo „soudy pro rodinné právo“ (Family proceedings courts). Tyto jsou složeny ze speciálně školených nižších soudců a projednávají příslušné obžaloby a návrhy týkající se dětí a mladistvých nebo věcí rodinného práva.

Související odkazy

Soudní služba Jejího Veličenstva (Her Majesty's Courts and Tribunals Service)

Poslední aktualizace: 02/07/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.